

Митрофорний отець Іван Говера

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Преосвященний владико Йосафате! Вельмишановна пані Маріє Крупю та співорганізатори цієї науково-практичної конференції, всечесні отці, преподобні сестри та брати семінаристи, високоповажні пані та панове науковці, доповідачі та присутні!

Христос Воскрес!

Від імени преосвященного владика Василя Семенюка щиро вітаю усіх Вас та передаю Вам його запевнення у молитві та архієрейському благословенні для всіх учасників конференції. Також передаю вітання та благословення від владика Володимира Фірманя, з ласки котрого ми маємо можливість у цих двох днях перебувати в цьому чудовому будинку, де маємо все необхідне, щоби проводити наше засідання.

Проводимо наше наукове засідання в умовах війни.

Можливо, хтось питає, чи доречно зараз збиратися і науково щось досліджувати?

Я скажу, що ми все робимо правильно!

Адже ця війна ведеться ворогом не просто за території України. Хоч і це ворог теж намагається зробити. Війна ведеться і за наші душі, за наше національне, інтелектуальне та культурне життя та надбання, за нашу ідентичність. Той факт, що нищаться наші музеї, видавництва, твори мистецтва, школи, садочки, вкот-

ре доказує, що ворог на всіх фронтах хоче нас як націю знищити. І це не вперше. Відколи Україна підписала нещасний договір Переяславської ради, ми маємо лютого ворога — росію, яка під різними прапорами та державами вже впродовж 300 років нас нищить.

Тому вибрана тема конференції **«Слово і Церква: українське національне і духовне відродження у ХІХ столітті»** є на часі. Бо ворог той самий і методи майже ті самі, що й у дев'ятнадцятому та двадцятому століттях. Але нам треба винести досвід та вибрати ідеї, як протистояти ворогу, зберегти свою ідентичність та залишитися нацією.

Церква у всі ці часи становлення України не була осторонь національних та суспільних процесів, а через Слово намагалася укріпити віру свого народу у боротьбі за незалежність. Дякувати Богові, у всі важкі часи ми мали чудових предстоятелів Церкви, котрі нас надихали та накреслювали напрям, як нам виживати та діяти в нелегких умовах.

Ми мали Митрополита **Андрея Шептицького**, котрий в роки Другої світової війни радив, як ми маємо **«Будувати рідну хату»**, і Патріарха **Йосифа Сліпого**, котрий зі своїм народом 18 років перебував у таборах Сибіру, звідки писав Послання, підтримував українців та повчав як духовний пастир, а пізніше з вільного Риму провадив та представляв не тільки Церкву, а й народ, що не мав своєї вільної Держави; мали Патріарха **Любомира Гу-**

зара, котрий повернувся з чужини, щоби на рідній Україні давати нам дороговкази, як розвивати свою Батьківщину та на яких цінностях. Його наука нині є в його книжках, споминах та дисках. Його настанови слухають політики, науковці, державні мужі, духовенство і миряни. Його заклик **«Бути Людиною!»** звернений до кожного з нас. Ми маємо сьогодні глибоко мислячого Патріарха **Святослава Шевчука**, який вихований ще радянською системою, але, здобувши відповідну високу освіту та практику у світі, повністю переорієнтований на розбудову сучасної вільної духовної України. Він багато мислить, ділиться з суспільством своїми роздумами, особливо в часі війни. На сьогодні видано багато його книг, які глибоко проникають у різні сфери нашого суспільства. Я особисто читаю його книги і скажу відверто: захоплююся багатогранністю його знань та зацікавлень. Я гордий, що ми маємо такого Патріарха.

Нещодавно у м. Кам'янці-Подільську проходив **IV З'їзд мирян УГКЦ**, який скликав Патріарх Святослав. Було близько 200 делегатів із цілої України: з Одеси, Києва, Харкова, Чернівців, із Західної України. Тема з'їзду — **«Преображення України: Надія. Зцілення. Солідарність»**. На з'їзді Патріарх звернувся до делегатів із важливими питаннями у сподіванні відповідей: чого очікуємо в Україні, яких змін? Війна не вічна. Вона рано чи пізно закінчиться. Перед нами постають нові виклики. Ми маємо бути до них готовими. З'їзд працював за двома напрямками: сфера осві-

ти та сфера сім'ї. Розроблено документ звернення до всіх християн, людей доброї волі та до представників влади всіх рівнів в Україні.

Тому і сьогоднішня конференція нехай буде цеглинкою в розбудову нашого суспільства та Переображення. Бо Україна не може, не має права вийти з війни такою, якою вона була до вторгнення, ми потребуємо конкретних змін.

Бажаю всім нам Божого благословення для плідної праці під опікою Матері Божої, прославленої в чудотворній Зарваницькій іконі.

Христос Воскрес!